

Student 4: High Achieved
NZQA Intended for teacher use only

- 6 Ko te kapa haka he mahi hiranga mō te ao Māori. Pakeke mai, rangatahi mai. Ko te kapa haka he taonga mai i ngā mātua tūpuna. Ka tū koe hei rangatira mō tō whānau mō tō kura, tō iwi rānei. 1
- 2 Ko Tāne rore te atua o te kapa haka. Ko te kupu “kapa” te kupu mō te rōpu e mahi ana. He tino rongonui ētahi kapa haka pakeke, arā ko Waka Huia, Ko Mātārae i orehu me ērā atu. Hei tērā tau ka tū te whakataetae (Matatini) mō ngā pakeke. Ko the kupu “haka” kāore mō te haka anahe. Ko ngā mahi katoa te kupu “haka”. Ka titoa ngā waiata me ngā haka e te kaitito. 3
9
- 4 Ko te kaiako te tangata nāna i ako nga waiata ki te ropu kapa haka. Ki tōku nei whakaaro he rawe tō mātou kaiako mō tō tātou kapa haka. He mema ia nō tētahi kapa e haere ana ki Matatini i Ōtautahi. Ka mau te wehi! 5
- 6 He roa te mahi whakangungu mō te whakataetae. He noho marae, e hia kē ngā haora e whakangungu ana. I ngenge au. Engari, ka taea e au te tū. Mō te whakataetae ka tū te kapa haka i runga i te atamira, te mura o te ahi. Ka noho ngā kaimātakitaki kei mua. Ka noho ngā kaiwhakawā e tata ana ki te atamira. Whā tekau te rahi o ngā kaihaka i runga i te atamira. E ono ngā mahi. Ko te waiata tira, te whakaeke, te waiata ringa, te poi, te haka me te whakawātea. Ko te haka te tino mahi ki a au. Kei roto i ngā mahinga arā, te waiata me te haka he kōrero o ngā tūpuna. Ka mau ngā tikanga me ngā kōrero o neherā. 1
- 4 Kia tū rangatira ka mau ngā kaihaka i ngā kākahu ātaahua. Ka mau moko, ka mau taonga perā i te pounamu, ngā wheua whakairo. Ko ngā kākahu pai rawa atu aua kākahu ngā kaitātaki wahine, tāne i mau ai. Ko ngā taitātaki ngā kaiārahi o te kapa. He whero, he pango ngā tae i whakakākāhia to mātou kura. 1
- 4 Ka kitea te wairua, te ihi me te mana i runga i te atamira. Aē rā, ka tū koe hei rangatira. 6